

8. Романенко Є.О. Становлення та розвиток комунікативної політики держави: дис. докт. держ. упр. : 25.00.01 – теорія та історія державного. Київ, 2015. 453 с.
9. Політологічний енциклопедичний словник / Упорядник В.П.Горбатенко; За ред. Ю.С.Шемшученка, В.Д.Бабкіна, В.П.Горбатенка. 2-е вид., доп. і перероб. К.: Генеза, 2004. 736 с.
10. Шишкіна М.Ю. Паблік рилейшинз в системі соціального управління. СПб: Из-во С. -Петербурзького університету, 1999. С. 74-75.
11. Почепцов Г.Г. Теорія комунікації. М.: Из-во "Ваклер", 2011. С. 12.
12. Нагорна Л. Політична мова і мовна політика. К.: Світогляд, 2010. С. 72.
13. Кривонос А.Д. PR-текст в системі публичних комунікацій. СПб: "Петербурзьке востоківедення", 2012. С. 15.
14. Арндт Х. Vita Activa или о деятельной жизни. СПб, Алетейя, 2010. 437 с.
15. Пригожин И., Стенгерс И. Порядок из хаоса. Новый диалог человека с природой. М.: Прогресс, 2013. 432 с
16. Наумов С.А. Публичные коммуникации как феномен нетрадиционного управления. *Философия управления: проблемы и стратегии*. М.: ИФРАН, 2010. С. 241-254.

Гончаров М.М., здобувач спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування»,
Вінницький інститут Університету «Україна»

Іванова С.С., здобувач спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування»,
Вінницький інститут Університету «Україна»

Мельничук І.Ю., здобувач спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування»,
Вінницький інститут Університету «Україна»

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF FINANCIAL MANAGEMENT

Анотація: Стаття містить аналіз відомих підходів до побудови системи фінансового менеджменту на підприємстві. Акцентування на розподілі задач бухгалтерського, управлінського обліку та фінансового менеджменту дозволяє сформулювати основні рекомендації до побудови системи фінансового менеджменту на підприємстві.

Ключові слова: фінансовий менеджмент; інвестування, управлінський облік; фінансова звітність.

Abstract: The article contains an analysis of known approaches to building a financial management system in the enterprise. Emphasis on the distribution of tasks of accounting, management accounting and financial management allows you to form the basic recommendations for building a financial management system in the enterprise.

Keywords: financial management; investment, management accounting; financial statements.

Постановка проблеми. Актуальність питання розвитку фінансового менеджменту в кризові періоди тільки збільшується, а в періоди стабільності та успіху є гарантом підтримки стабільності. Навіть якщо підприємство не має окремої посади фінансового менеджменту, задачі управління фінансами, збільшення прибутковості на основі аналізу фінансових даних вирішує директор, бухгалтер, безпосередньо підприємець. Три головних функціональних задачі фінансового менеджменту – забезпечення організації та реалізації фінансових потоків для зростання капіталу за рахунок збільшення доходів, оптимізації витрат та своєчасного надходження фінансів; покриття витрат – формування балансу грошових надходжень та їх оптимізація та контроль результативності на основі моніторингу та аналізу фінансових показників вирішуються у сполученні головних функцій менеджменту – планування, організації, мотивації та контролю. Основні концепції фінансового менеджменту, адаптовані до конкретного підприємства та ситуації дозволяє прийняти вдалі управлінські рішення та досягти результату.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Фінансовий менеджмент розглядається багатьма вченими та практиками як механізм управління фінансовою діяльністю та як форма окремої підприємницької діяльності. Крім того, окремими сферами фінансового менеджменту є управлінський облік; бюджетування; процеси фінансового ринку; інвестиційні процеси та проекти; задачі, що вирішує фінансовий менеджер тощо [1-5].

Метою статті є аналіз відомих концепцій та підходів організації фінансового менеджменту для формування рекомендацій щодо запровадження змін в сфері фінансового управління.

Виклад основного матеріалу дослідження. Загальна фінансова система підприємства може бути представлена як взаємодія компонентів управління, які відповідають за основні задачі фінансового менеджменту.

Не дивлячись на те, що в практиці підприємств, особливо у малому бізнесі посади бухгалтера та фінансового менеджера часто поєднують, це є стратегічною помилкою.

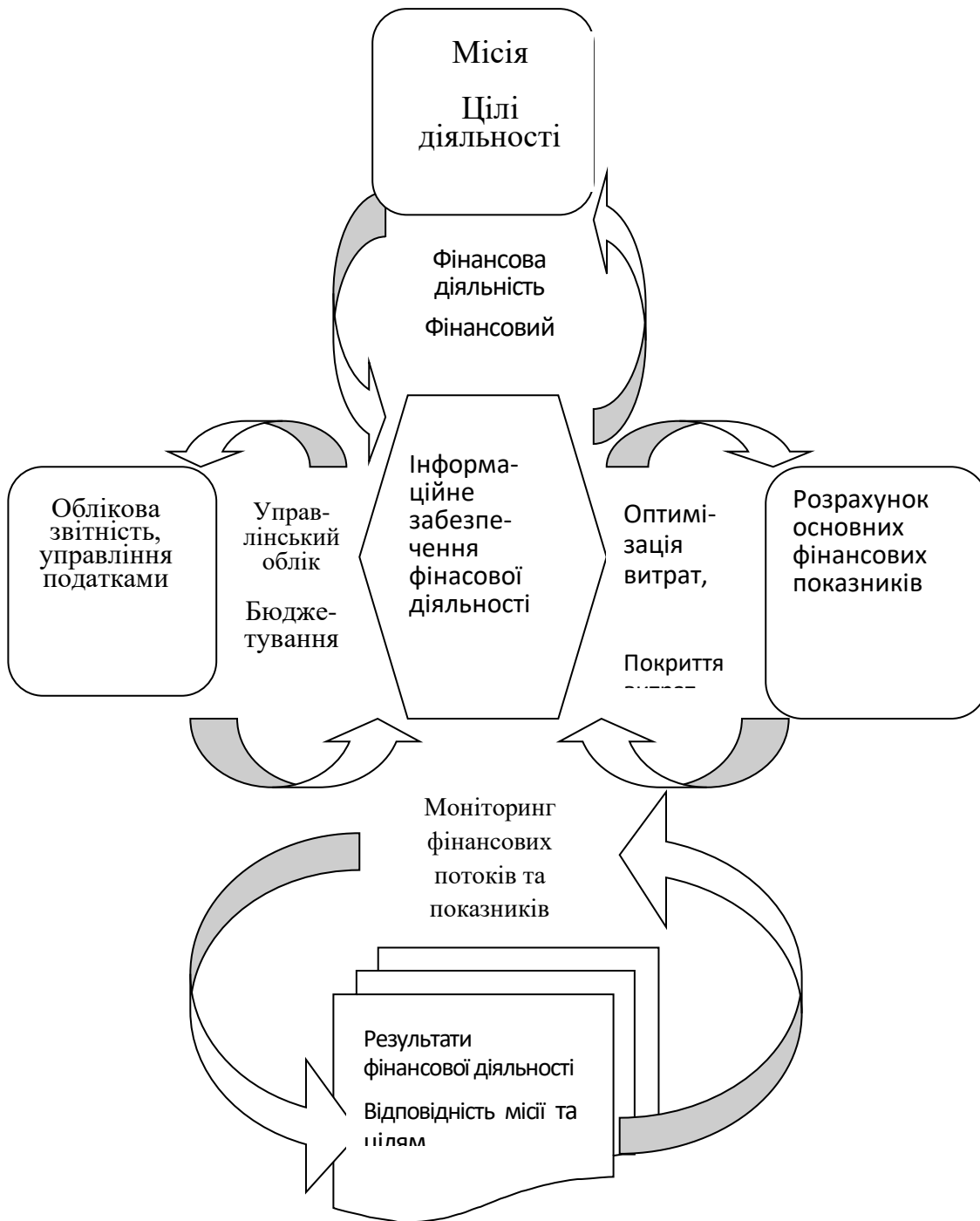

Рис. 1. Загальна схема фінансового менеджменту

Ідеальною формулою організації є розподілення задач бухгалтерського обліку, звітності та податків з фінансовою діяльністю, управлінським обліком, контролем бізнес-процесів. Взаємодія бухгалтера та фінансового менеджера дуже активна, але така розподіленість дозволяє більш чітко знайти можливості зростання капіталу за рахунок оптимізації фінансових потоків.

В таблиці 1 представлені відмінності між бухгалтером та фінансовим менеджером, їх взаємодія та відокремлена діяльність.

Взаємодія бухгалтера та фінансового менеджера

Характеристики	Бухгалтер	Фінансовий менеджер	Взаємодія
Професійні функції	Бухгалтерський та податковий облік	Управлінський облік	Дані управлінського обліку базуються на даних звітності та додаткових показниках моніторингу
Джерела інформації	Первинні дані, законодавство	Розрахункові дані, зовнішні та внутрішні додаткові джерела, прогноз	Розрахунки здійснюються на основі звітності
Цілі	Відповідність фінансової діяльності законодавству	Максимізація вартості підприємства	Відповідність цілей
Особисті характеристики	Чіткий контроль, пунктуальність	Гнучкий контроль, навички моделювання, прогнозування, пошуку креативних рішень	Баланс ризиків фінансової діяльності та відповідності законодавства.

Зовнішні чинники бізнес-середовища повинні бути враховані фінансовим менеджером. Він та його фахівці відстежують конкурентний ринок, рівень інфляції, нестійкість валютних курсів, можливості використання різних фінансових активів. Внутрішні чинники враховуються, як правило, за рахунок запровадження системи бюджетування та чіткого вимірювання вартості бізнес-процесів. Серед напрямів, в яких фінансовий менеджер приймає рішення можна виділити такі як: управління активами; інвестиційні рішення; фінансування бізнесу; використання різноманітних фінансових інструментів. Все це базується на обґрунтованій фінансовій політиці підприємства. Особливо важливим напрямом є вибір співвідношення між власними та позиковими засобами, раціональної дивідендної політики. Такі складні управлінські рішення повинні бути обґрунтовані з використанням сучасних інструментів математичного аналізу, економіко-математичного моделювання та прогнозування.

Серед концепцій, які активно використовуються у фінансовому менеджменті необхідно відокремити такі як концепція тимчасової вартості грошових коштів, концепція дисконтування грошових потоків, концепція структури капіталу, концепція впливу дивідендної політики на курс акцій, теорії портфеля і оцінки доходності фінансових активів тощо.

Концепція структури капіталу передбачає, що вартість підприємства, підприємства не залежить від структури капіталу, тобто співвідношення між власним і позиковим капіталом.

Концепція впливу дивідендної політики на курс акцій передбачає, що політика виплати дивідендів по акціях не впливає на вартість підприємства.

Теорія портфеля і модель оцінки дохідності фінансових активів (САРМ), передбачає, що структура портфеля фінансових активів впливає на ступінь ризику власних цінних паперів компанії, і прибутковість акцій залежить від величини цього ризику. Крім того, рівень ризику по кожному виду активів потрібно визначати в сукупності з ризиками інших цінних паперів сукупного портфеля.

Модель оцінки дохідності фінансових активів визначає баланс між ризиком і необхідної прибутковості активів. Фінансовий менеджер розглядає також питання залучення зовнішніх інвесторів та ризику власного інвестування. Цей напрям потребує процедур оцінювання інвестиційних проектів.

Сучасні тенденції фінансового менеджменту полягають у можливостях виконання основних завдань з відстежуванням цільових напрямів та ризиків управління фінансовими потоками, активами та інвестиційними проектами.

Головними задачами управління фінансовою діяльністю є:

1. Аналіз. Необхідно постійно збирати й оцінювати інформацію про стан ринку, на якому діє компанія, зокрема фінансового ринку та законодавства.
2. Планування фінансової діяльності відповідає місії підприємства та її цілям відповідно до необхідних дій та очікуваних результатів.
3. Інвестування. Напрямок фінансів в найбільш перспективні проекти з метою отримання прибутку і досягнення поставлених завдань підприємством.
4. Контроль діяльності. Зворотній зв'язок за підсумками реалізованого плану і інвестування.

Сучасний фінансовий менеджмент виконує завдання збільшення зростання ринкової вартості акцій підприємства в довгостроковій перспективі та реалізує поточні завдання фінансової діяльності. Фінансовий прогноз розвитку підприємства є основою для інвестиційних рішень, вибору оптимальних джерел фінансування. Фінансовий менеджмент базується на трьох основних принципах:

1. Різниця між справжньою і майбутньою вартістю грошових коштів, тобто дисконтування грошових потоків. Для цього застосовуються розрахунки дисконтування грошових потоків, які приходять і йдуть з організації. Без такого розрахунку ясного розуміння, наскільки успішно працює компанія, не буде.
2. Поєднання ризику і прибутковості та підтримка їх балансу.
3. Контроль та вимірювання бізнес-процесів, визначення центрів прибутку та витрат, формування балансу між ними.

Система фінансового менеджменту на підприємстві повинна бути гнучкою та модульною та враховувати цілу низку аспектів:

1. Місія і бачення організації.
2. Оперативні, тактичні та стратегічні цілі організації.
3. Вибір ключових показників ефективності (КРІ).
4. Структура процесів виробництва продукції або послуги.
5. Організаційна структура співробітників і підрозділів.
6. Наявність і якість систем інформаційного забезпечення.
7. Специфіка управління персоналом.

8. Фінансовий стан організації.

Сучасні системи фінансового менеджменту розробляються за допомогою ІТ-технологій та використовують дані інформаційних систем, в склад яких входять інтелектуальні інформаційні модулі для формування прогнозних моделей, відстежування ринкових даних фінансових потоків та активів, формування варіативних сценаріїв діяльності для прийняття рішень, спеціальних систем управління інвестиційними проектами.

Фінансовий менеджмент являє собою гнучкий механізм управління, орієнтований на швидкі зміни у внутрішньому і зовнішньому економічному середовищі підприємства.

Топ-менеджмент та власники підприємства повинні мати відповіді на такі основні питання:

1. Який обсяг фінансових ресурсів необхідний для успішної роботи підприємства в умовах конкурентного середовища?

2. З яких джерел можна отримати необхідні фінансові ресурси і як підтримувати баланс між власними, позиковими і залученими коштами?

3. Яким чином слід здійснювати оперативне управління фінансовими ресурсами і капіталом для забезпечення фінансової стійкості, прибутковості та платоспроможності підприємства в короткостроковому і довгостроковому періодах?

4. Якими способами можна знизити комерційні ризики, що виникають в поточній інвестиційної та фінансової діяльності?

5. Яким чином здійснюється монітор фінансового стану підприємства та які його показники на даний момент?

Висновки. Таким чином, загальні рекомендації щодо розвитку фінансового менеджменту та потреб його удосконалення на підприємстві можуть бути сформувані таким чином:

1. Фінансова діяльність підприємства тісно пов'язана з загальною стратегією і не повинна бути відокремленою.

2. Фінансова політика підприємства повинна враховувати баланс між гнучкістю та контролем; між власними, позиковими і залученими коштами; ризики інвестиційної та фінансової діяльності.

3. Найбільш вдалою формою є відокремлення посади фінансового менеджера від бухгалтерського обліку, але з використанням даних фінансової звітності.

Список використаних джерел

1. Брег С. Настольная книга финансового директора. М.: Альпина Паблишер. 2017. 435 с.

2. Бригхем Юджин Ф., Эрхардт Майкл С. Финансовый менеджмент. СПб.: Питер. 2007. 960 с.

3. Колисник М. Айсберг финансовых компетенций: какие финансисты нужны собственникам. URL:

<http://www.management.com.ua/finance/fin289.html>

4. Швед В.В., Закладній О.А. Фінансовий аутсорсинг підприємницької діяльності. *Економічні перспективи підприємництва в Україні*. 2016. С. 493-496

5. Швед В.В., Омельченко О.В. Новітній інструментарій сучасного фінансового ринку. *International Scientific Conference From the Baltic to the Black sea region: the national models of economic systems*. Latvia, Riga: 2016. P. 322-326

Євась Т.В., старший викладач кафедри бізнесу і права,
Вінницький інститут Університету «Україна»
Коротич Я.І., здобувач 4-го року підготовки,
спеціальність «Менеджмент»
Вінницький інститут Університету «Україна»

СУТНІСТЬ ТА ПРИНЦИПИ БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ ЗА СУЧАСНИХ УМОВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

ESSENCE AND PRINCIPLES OF BUSINESS ADMINISTRATION AT THE ENTERPRISE UNDER MODERN ECONOMIC CONDITIONS

Анотація. У статті розглянуто підходи до визначення та сутність бізнес-адміністрування. Визначено роль та призначення бізнес-адміністрування у системі управління підприємством. Досліджено відмінності у функціях сучасного менеджера та бізнес-адміністратора. Проаналізовано основні принципи бізнес-адміністрування.

Ключові слова: менеджмент, бізнес, адміністрування, бізнес-адміністрування, менеджер, адміністратор, система управління підприємством.

Abstract. The article considers the approaches to the definition and essence of business administration. The role and purpose of business administration in the enterprise management system are determined. The differences in the functions of a modern manager and a business administrator are investigated. The basic principles of business administration are analyzed.

Key words: management, business, administration, business administration, manager, administrator, enterprise management system.

Постановка проблеми. В реаліях сьогодення запровадження раціональних та ефективних форм і методів управління підприємством в умовах глобалізації та економічної турбулентності набуває виняткового значення. Динамічний розвиток економічних процесів, політичні, соціальні, природно-кліматичні, біологічні та інші зміни вимагають від управлінців оперативно реагувати на їх розгортання, швидко адаптуватись до цих змін, а також постійно застосовувати нові інструменти підвищення ефективності діяльності підприємства, одним із яких і є бізнес-адміністрування.